

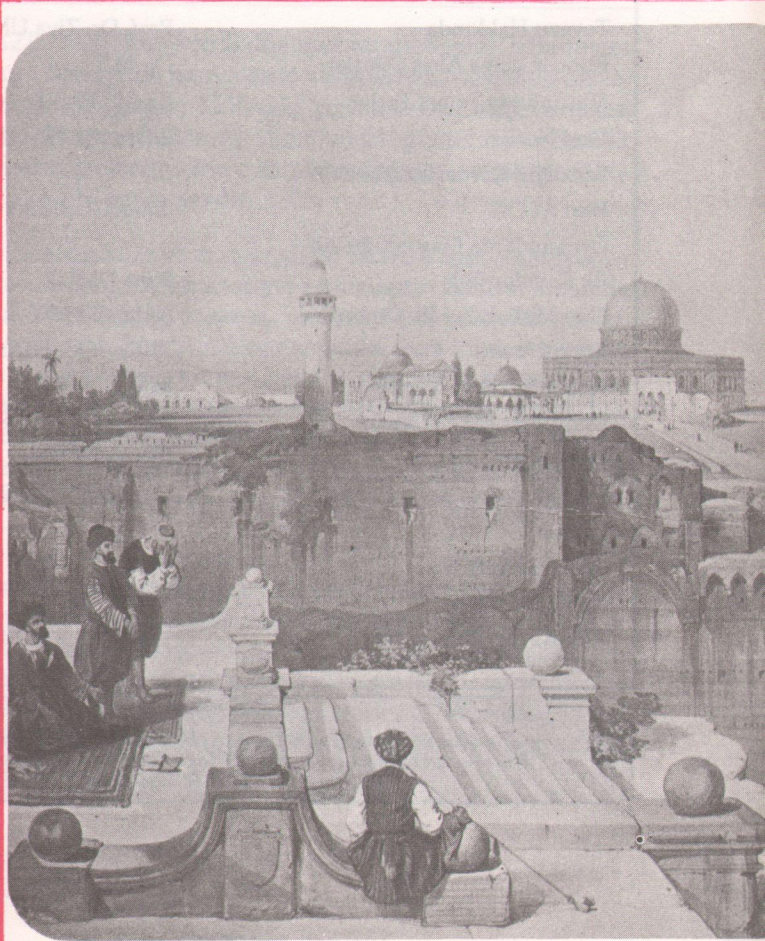
ŞAKUL , GİBİ..

MASONLAR İÇİN DERGİ

CİLT 3

SAYI 23

NİSAN 1990

ŞAKUL GİBİ MASONLAR İÇİN DERGİ

Sayı : 23 Yıl : 3 Nisan 1990

Sahibi ve Sorumlu Yönetmen : Mişel MARGULİS
Zincirlikuyu Cad. 9/13 Etiler 80600 İstanbul Tel: 165 69 48

Temmuz ve Ağustos ayları hariç her ayın üçüncü haftasında yayımlanır. Posta ile ve yalnız Mason olan abonelere gönderilir. Dergide çıkan imzalı yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir. Gönderilen yazılar iade edilmez.

İÇİNDEKİLER

Tevazu Hakkında	Prof. Dr. Ziya UMUR	3
Konuşmacıya Altın Öğütlr	Dr. M.T.	6
Masonlukta Temel Taşlar	Raşid TEMEL	8
Gezi Notları	Bülent ÇETİNOR	9
Sanatkâr Kardeşlerimiz (16)		
Esin ALOK	Sinan GÜR MEN	12
Osmanlılarda Masonluğu Ait		
İlk Kayıtlar (8)	Suha UMUR	15
Gün Muh. L.'sı - İlk On beş Yıl	Şadan ERSOY	18
Emin Liman	William M. HOLLIS	21
Masonik Yol ve Yöntemler	M. AÇIRTOP	24
Dergimiz : Mimar Sinan	Bülent ÇETİNOR	26
Marmara Muh. L.'sı	Ekrem ÜLKÜ	28
İzlenim	Uyanık YILDIRIM	31
Yazısız		32
Masonik Test	M.M.	33
Kareli Bulmaca	M.M.	34
Adem Hürrem Birader	İ. Mandel + M.M.	35

KAPAKTAKİ RESİM

*David Roberts'in 1839 tarihli bir litografından,
Kudüste, Hazreti Süleyman Mabedinin bulunduğu mekân.
(Bülent ÇETİNOR arşivinden)*

(Birinci sayımızdan itibaren, yazılarını zeikle okumağa alıştığımız Prof. Dr. Ziya Umur, geçtiğimiz ay ciddi bir cerrahi müdahale geçirmiştir. Halen nekahat devresinde bulunan kardeşimiz, bir süreye yazılarına ara vermiştir. Biz bu boşluğu, çok eski yazılarından bölümler seçerek doldurmağa çalıştık. Bu günkü yazı da, Prof. Umur'un 25 Mayıs 1973 günü, Müsavat Muh. L.'sında verdiği bir konferanstan alınmıştır.)

TEVAZU HAKKINDA

Prof. Dr. Ziya UMUR

Bugün TEVAZU' hakkında kendi düşünce tarzıma göre, bâzı şeyler söylemek istiyorum. Türkiye'de bugünlerde yürütülmek istenen bir ceryana göre, her kelimedede olduğu gibi TEVAZU' yerine de öz türkçe bahanesi altında yeni karşılıklar aramak ve buna «alçak gönüllük» demek lâzım geldiği ileri sürülmektedir. Ben o kanaatta değilim, «alçak gönüllük» başka şey, TEVAZU' başka şeydir.

TEVAZU', bir taraftan kibir ve azamet, diğer taraftan aşırı mahviyet ve zillet kusurları arasına sıkışmış bir meziyet ve fazilettir. İki ifrat arasında bir «ortalama» yol. Bir taraftan, insanın, kendisini çok yüksekte görüp, kendisinden başka insana, kendisinininkinden başka fikre itibar etmemesi, öbür taraftan çok alçakta görüp, herkesi kendisinden üstün sayarak silinmesi. Bir yandan «büyüklük kompleksi»'ne, öbür yandan «küçüklük kompleksi»'ne kadar varan ruh haletleri arasında kendisine bir yol bulması. Fakat, aşırı giden bir «büyüklük kompleksi» ile aşırı giden bir «küçüklük kompleksi» arasında bir çok dereceler var. TEVAZU' bunlar ortasında bir yer işgal ediyor.

Masonların mütevazi bir tarzda hareket edebilmeleri için kendi kıymetlerini takdir bakımından iki ölçüye riayet etmelerinin doğru olabileceğini zannediyorum. 1 - bilgi bakımından, 2 - muhit bakımından. Bilgi bakımından, kardeşlerin, masonluğun bir ilim haline geldiğini unutmamaları lâzım gelir kanaatindeyim. Kendi tarihi, kendi gelenekleri, kendi terminolojisi, kendi prensipleri ve düşünüş tarzları vardır. 250 seneden beri bu

meslek etrafında birikmiş fikirleri bilmek ve anlamak lâzımdır. Halbuki, masonluk hakkında o kadar çok ve bâzen o kadar birbirini tutmaz şeyler söylenmiştir ki, bunların altından kalkmak son derecede zordur. Bunları bilmeden, daha fenası, öğrenmek lüzumunu hissetmeden, önümüze çıkan problemlere çözüm yolu aramamalıyız. Çok defa bize yeni gibi görünen bir problem, şimdiye kadar birçok defalar ortaya atılmış, bâzen iyi, bâzen daha az iyi, bâzen de maalesef yanlış şekilde halledilmiştir. Bunları iyice bilmeden ortaya atlamak, ben kendi zekâmla bunları hallederim demek, tevazua çok aykırı düşecektir.

Böyle bir vaziyette, bir kardeşimiz çıkıp «ben filan meseleyi tetkik ettim, biliyorum» derse, ona kulağımızı kapamayalım, gerekirse tenkit edelim amma, düşünelim ki onu tenkit etmek demek, onun düşünmediğini düşünmekten çok daha fazla, onun bilmediğini bilmek demektir.

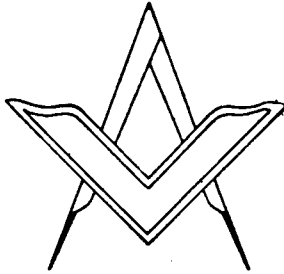
Masonluk'ta olduğu gibi, her yerde, düşünmekten çok bilmek lâzım gelir. Bilmek, düşünmenin vasıtası, az bilen az düşünebilir. İlhamla, zekâ ile, ve hele hislerle düşünmek olmaz, masonluk'ta hiç olmaz. Masonluk, bir duygu işi değil, evvelâ bilgi, sonra da akıl ve mantık işidir. Hisler, bunların arkasından ve çok uzaktan gelir.

Bilenlere karşı saygı duymak zararlı değildir, ayıp hiç değildir. Her meselenin her zaman münakaşa edilmesinden bir fayda çıkmaz.

Ve bu sözlerimle TEVAZU' ölçüsünün ikinci kısmına, yâni (muhit) e geliyorum. Bir kardeşimiz konuştuğu vakit, aklımızın yatmadığı bir şeye itiraz etmeden önce, o konuşan kişinin şahsiyetini de hesaba koymak gerekir. Biz, birbirimizi tanırız. Bâzılarımız, alelacele ve irticalen konuşur, o an'da aklına geleni söyler. Bâzılarımız ise, her kelimesini uzun uzun tartıktan ve uzun uzun düşündükten sonra konuşur. Eğer, konuşan bu ikincilerden ise, sözlerini bizim de dikkatle tartmamız lâzımdır. İtiraz etmek gerekiyorsa, itiraz etmeden önce, anlamağa çalışmak çok daha yerinde olur. Aldanmış olması ihtimali yine de vardır, amma herhalde söylediği sözlerin arkasında da bâzı şeyler gizlidir. Onları bilmeden ağız açmak yerinde olmaz. **Ve bir Üs. Muh. 'in tevazuu ile sütunlardaki bir biraderin tevazuu birbirine hiç benzemez.**

Milletlerarası bir Hukuk Kongresinde (Fransa'da) bir mesele münakaşa ediliyordu. Yanında oturduğum bir Profesör bir müdahalede bulunacağını söyledi. Fakat o, söz almağa hazırlanırken yaşlı ve çok tanınmış bir hoca kürsüye çıktı, aynı mevzu üzerinde, yanındakinin fikirlerine benzemeyen bir noktai nazar ileri sürerek konuşmağa başladı. Yanımdaki, eyvâh... diyerek söz almaktan vazgeçti. Sebebi, kürsüdeki hoca konuştuktan sonra, artık ona söz düşmeyeceği idi. Halbuki, kendisi de tanınmış bir hoca idi. Söylenenlerden farklı, güzel fikirleri vardı. Amma neylesin ki, kürsü'de konuşan onun hocası idi. Ondandır söz almak lüzumsuz bir gösteriş gibi görünebilir idi...

O zaman, bu hadise, bana şunu öğretti: TEVAZU' kendi kıymetini tam olarak takdir etmekle gerçekleşebilir. Fakat takdir edecek olan kriteri bulmak o kadar kolay değildir. Çünkü bir insan'ın, bilgisine göre bir kıymeti olabileceği gibi, etrafını saran şahıslar arasında da izâfi bir kıymeti vardır, onu takdir etmek lâzımdır ve bu çok zor bir şeydir. Çünkü bir insan, bâzen, yüzde yüz sahip olduğu bir hakkı kullanamamak zorunda kalmaktadır.

KONUŞMACIYA ALTIN ÖĞÜTLER

Medicina Hexagone'den derleyen

Dr. M. T.

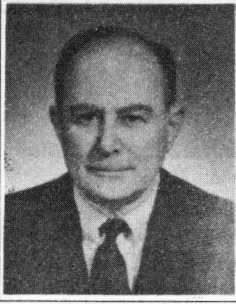
- 1- Hitap edilen grubun kültür ve değer yargılarını bildiğinizden emin olun. Herkes alıştığı müziği dinler.
- 2- Veriminiz, dinleyenlerin sizi ne kadar sevdiğine değil, anlatacaklarınızın faydasına bağlıdır. SONUCU UNUTMAYIN.
- 3- Hazırlanın, hazırlanın, hazırlanın. Konuşmayı yapmadan önceki son işiniz anlatacaklarınızı görüntülemek olsun. Görsellik konuşmanızın tuzu-biberidir.
- 4- Ne anlatacağınızı söyleyin, anlatın ve ANLATTIĞINIZIN NE OLDUĞUNU SÖYLEYİN.
- 5- Amacınız etkileyebilmekse, güçlü bir iletişim kurmak zorundasınız demektir. Dinleyenlerin gözündeki değerimize, bildiklerinizle değil, bildiklerinizi aktarabilmekle ulaşırsınız.
- 6- ANLATTIĞINIZ KONUDA OLUN, aklınız konuşmanın beş dakika önünde gitmesin. Sürekli olarak konuştuğunuzun hemen arkasından neyi anlatacağınızı düşünmek performansınızı düşürür.
- 7- SÖYLEYECEKLERİNİZ ÖZLÜ VE ANLAŞILIR OLSUN. Konuşurken en büyük sorun az zamana çok şey sığdırma telaşıdır.

- 8- KONUŞMANIZI ilgi çekici ve eğlenceli ÖRNEKLERLE SÜSLEYİN. Coşku'dan daha hızlı yayılan tek şey uykudur.
- 9- Konuşmanın dinleyiciler için hazırlandığını aklınızdan çıkarmayın, konuşmacı için değil.
- 10- Herşeyi siz söylemeyin, anlamalarına ve anladıklarını ifade etmelerine fırsat verin. DİNLEYİCİ KATILIMINI DESTEKLEYİN.
- 11- Mutlaka tam ve doğru cevaplar vermeyi değil, doğru sorular sormayı hedefleyin. Böylece bilinmezi, cazip soru işaretlerine dönüştürebilirsiniz.
- 12- İŞE YARAYIN. Kimsenin boş konuşmaları dinlemeye vakti yok.
- 13- BAŞKALARININ TECRÜBELERİNDEN ÖĞRENİN, matematiğin gelişmesi için kimsenin rakamları yeniden bulmasına ihtiyaç yok. Meslektaşlarınızın başarı ve hatalarından dersler çıkarın.
- 14- Hazırlıklarınız ne kadar mükemmel olursa olsun konuşmanız ile ilgili bir terslik mutlaka olacaktır. Sendeleten yumruktan sonra strese girmeyerek toparlanmaya ve SÜRPRİZLERİ HOŞGÖRÜYLE KARŞILAMAYA HAZIR OLMALISINIZ.

*

*

*

MASONLUKTA TEMEL TAŞLAR

İYİ BİR DİNLEYİCİ

Raşid TEMEL

Başarılı liderlerin iyi dinleyici oldukları söylenir. İyi bir dinleyicinin özellikleri şunlardır:

1- Konuşmanın konuşma stiline, güler yüzüne, tatlı sözlerine kâpılmadan söylenenin özünü anlayabilme yeteneği.

2- Bütün bilgiler ortaya konuncaya kadar karara varmamak için gerekli sabır.

3- Yanıltmalara, zorluklara, ifsat edilmiş ahmakça izahlara kulak asmadan gerçekleri kavrayabilme kapasitesi.

4- Tahrik edici, tehlikeli, bozucu, cesaret kırıcı sözlere hissi cevaplar vermekten kendini koruyacak nefis hakimiyeti.

5- bir işi için ansızın çağırduğınız bir yardımcınızın verdiği fikir ve bilgileri değerlendirirken, düşünce hızının konuşma hızından daha fazla olması avantajını sağlayacak akıl.

(Derleme)

GEZİ NOTLARI

Yük. Müh.Mim.
Bülent ÇETİNOR

Grup halinde yapılan geziler, bir yaştan sonra daha rahat ve kolay geliyor insana.. Önceden planlanmış programa sadece ayak uydurmak yeterli oluyor. Hele gezi Masonluğumuzla ilgili ise, daha bir renkli ve anlamlı geçiyor günler. Tek başına pek yapamıyacağımız, belki de zorlanacağımız bu tür geziler, bir de Mason Kardeşlerimizce düzenlenmişse...

Dünyanın neresinde olursa olsun, bir çok Kardeşinizle kolaylıkla yakınlık kurabiliyorsunuz. Loca çalışmalarına rahatlıkla katılabiliyorsunuz. Topluca bir yakınlık, bir dostluk ve Kardeşlik havası esiveriyor... Hiç yabancılık hissetmiyorsunuz...

Hele 80 yıllık Türk Masonluğunu bu gezilerle en uzak köşelere kadar götürebiliyorsanız ve P.S.Bü. Üstadımızı en güzel bir biçimde, kendi lisanslarıyla temsil eden Kardeşlerimizi zevkle izliyorsanız, bundan güzel gezi programı mı olur?

Geçen yıl düzenlenen bu tür bir gezi ile Avustralyada, Victoria Bü.Lo-casının 100'ncü kuruluş yıldönümü merasimlerine 5 Kardeş ve Hemşiremizle katılmıştık. Singapur'daki bir

Locayı da ziyaret etmiştik. Etkisi hala sürüyor. Geziye katılan Kardeşlerimiz, dönüşlerinde, istek üzerine Localarımızda konferanslar verdiler; daha da verecekler, ilgiyle izleniyor.

Ondan önceki İngiltere ve Almanya gezileri de çok anlamlı geçmişti, dostluk ve kardeşlik bağları kurulmuştu.

Bu yıl Nisan ayında Belçika'lı Kardeşlerimiz de bizleri ziyarete gelecekler. Şimdiden programları Kardeşlerimizce yapıldı bile... Sonra diğer geziler birbirini izleyecek. Localar dışında Masonik çalışmalar, bu yoldan da devam edecek.

Geçen yılın sonunda 5-15 Aralıkta İsrail ve Mısır'a bir gezi düzenlendi. 25 kardeş, Hemşire ve misafirle güzel bir grup oluşturduk. Soğuk bir kış günü Yeşilköyden kalkıp 2 saat dolmadan günlük güneşlik Ben Gurion hava alanına indik. Sanki başka bir kentimize gelmiş gibiydik.. Etraf yabancı idi ama, karşılayan Kardeşlerimizin çoğu hiç de yabancı değildi. Konuşmalar çevreye ters düşüyordu. Alışık olduğumuz bir perspektif içinde herkes Türkçe konuşuyordu...

Sizlere İsrail'i küçük dergimizin küçük bir makalesinde tanutmak tabii ki çok zor. Genel olarak sadece ana başlıklarla yetinmek daha pratik olacak diye düşündüm.

Bugün İsrail'de eski ile yeni bir arada yaşıyor. Tarih ile mimarlık birbirini tamamlıyor. Hazret-i Davud'tan Süleyman'a, Osmanlılardan 1948'lere, yeni Devletlerinin kuruluşuna kadar bütün izleri birarada görmek mümkün, her yer hakkıyla korunmuş.

Hayfa, Yafa, Kudüs ile öteki yerleşme merkezlerinin bazılarında Osmanlıların bütün eserleri titizlikle korunmuş. Demiryolları, istasyon binaları pek kullanılmıyor ama, sökülmemiş, yıkılmamış. Abdülhamid'in 30'ncü iktidar yılı anısına yaptırdığı saat kuleleri, eski mahallelerde, camilerin, minarelerin arasında döneminin günlerini yansıtıyor.

Kutsal şehir Kudüs (Jerusalem), İsrail devletinin başşehri. Müslümanların da Mekke'deki Kâbe'den önce ilk

Soldan sağa: Bülent Çetinor ve Sami Day K. 'ler Nur Muh.L. 'sının Hemşirelerle beraber tertiplediği yemekli toplantıda.

Kible'leri. Çok önceleri Beyt-ül Mukaddes olarak anılan şehrin ibrance ilk adı da Bethammikdaş, Süleyman'ın Mabedinden geliyor.. Bizlere yabancı olmayan Sur Kralı Hiram'ın (Sedir ağacı) ve (Taşçı Ustaları) göndererek inşa ettirdiği büyük Mabed'in blok taşdan temel duvarları, büyük Kemerin bir bölümü, kadın-erkek ayırımı yapılmış Ağlama Duvarı, eski Kudüs'ün çekirdeğini oluşturuyor. (Kapaktaki resime bakınız.)

Bakımlı parkların içinde karşılıklı tarihi El Aksa camisi ile Hazret-i Ömer camisi bütün görkemiyle yükseliyor. Dar sokakları, gölgelikli çarşıları, Kanuni Sultan Süleyman'ın tamir ettirdiği eski şehri çevreleyen kale duvarları ile (BİR ALLAH, ÜÇ İNANIS)'ın mensuplarının oluşturduğu bütün tarihi eserleri, yine (ONE GOD, THREE FAITHS) mensupları, sulh ve sükûn içinde geziyorlar, inceliyorlar... Kale dışındaki yeni Kudüs şehri de nüfuz artışlarına paralel olarak büyüyor, genişliyor.

Kısaca değindiğim konuların her biri hakkında eserler yazılabilir, yazılmıştır da. Sizlere sadece özet olarak hatırlatmaya çalıştım sarıyorum.. Gezimizin İsrail'e ait bölümünü yapabilmek ve bu güzellikleri görebilmek fırsatını, bizlere Nur Muh. Locası Kardeşleri verdiler, Kendilerine gösterdikleri yakınlık ve Kardeşliğe teşekkür edebilmek için kelime bulmakta güçlük çektiğimi burada belirtmek isterim.

Gezimizin ikinci bölümünü oluşturan Mısır gezisinden dönüşümüzde, (fırsat bulursam bu bölümü de sizlere sunacağım) Tel Aviv'de (Weizmann Street, 5)'deki THE GRAND LODGE OF THE STATE OF ISRAEL - ISRAEL BÜYÜK LOCASI-nı ziyaret ettik ve Nur Muh. Locasının çalışmasına katıldık. Bir Kardeşimizin Tekris törenini izledik.

İsrail gezisine gitmezden önce bilgi edinmek için bazı notlarına baktım. Ancak kısa da olsa aralarında yaşamak, eski dost ve Kardeşleri görmek, karşılıklı hasret gidermek, tuz ve ekmeği bölüşmek, çok daha etikili oluyor.

Salonlarının bir duvarında Şekûr OKTEN Kardeşimizin güzel bir fotoğrafı adeta bize -Hoş geldiniz- dermiş gibi gülümseyerek bakıyordu. Bundan önceki Kardeş ziyaretinde İsraildeki Kardeşlerimize vermişler. Bir an benim is'at törenimi, binalarımızın genişletilmesi için yaptığı çabaları, güler yüzüyle, sevecen davranışlarıyla P.S.Büyük Üstatlık görevini yaptığı yılları hatırladım...

İsrail'de Türkçe konuşan Kardeşlerimiz eksilmediği, hatta arttığı sürece, Nur Muh.Locası da onun bıraktığı hizmetler zincirinin sağlam bir halkası olarak kalacak ve yaşayacaktır.

Din, dil, ırk, renk ve mezhep ayırımı yapmadan, münasebetleri dostça, Kardeşçe sürdürebilmek için, ne Elçiliğe, ne de Konsolosluga ihtiyaç olduğunu, bu gezimde daha iyi anladım.

SANATKAR KARDEŞLERİMİZ (16) :

ERSİN ALOK

Sinan GÜR MEN

* *Ersin kardeşim, sen ülkemizin ciddi ansiklopedilerine geçmiş ender kardeşlerimizden birisin.. Bu arada sorayım, yurt dışındaki bir yayında yer aldın mı?*

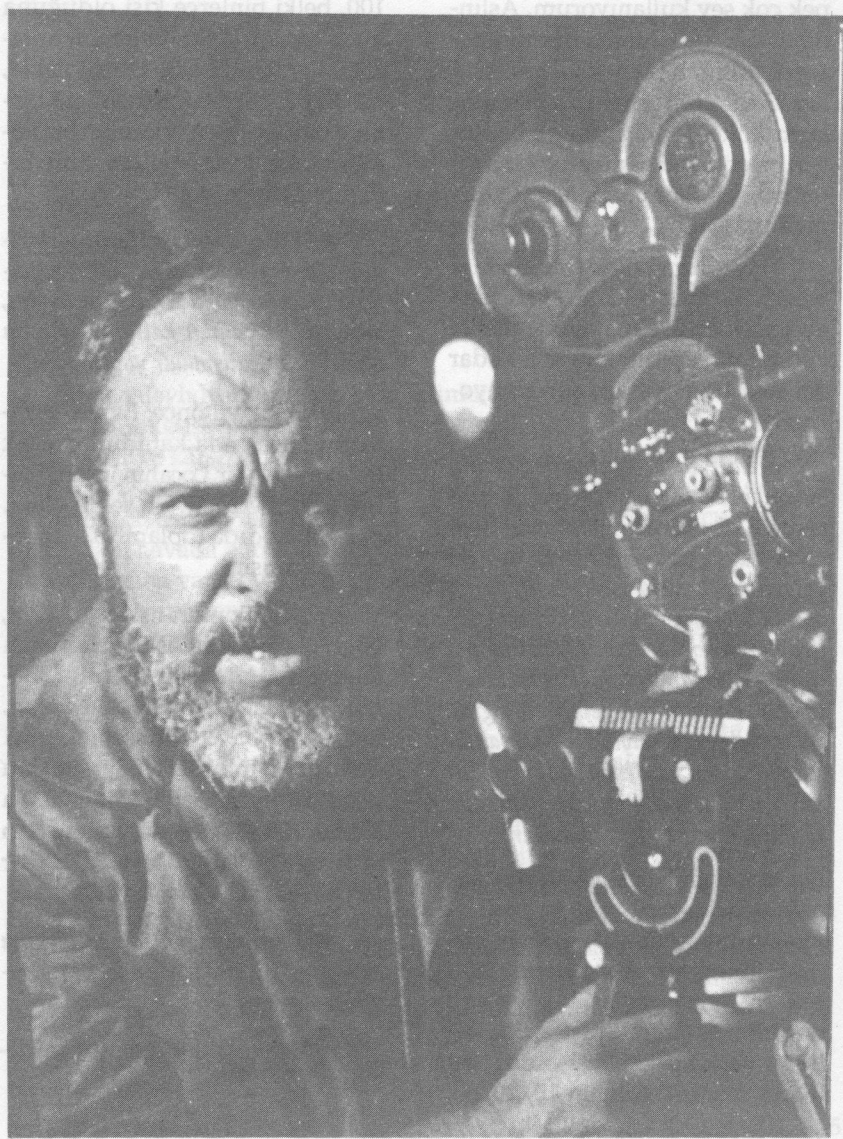
* *Bildiğim kadarı ile Dünya Fotoğrafçılar Ansiklopedisinde.*

* *İsminin yurt dışında da daha pek çok yayında yer alacağını ümit ederim. Anabritannica'dan okuduğuma göre sen İ.Ü.Ed. Fakültesi Psikoloji Bölümünü ve İktisat Fakültesi Gazetecilik Enstitüsü'nü bitirdiğin, daha sonra fotoğrafçılığa yönelerek, gerek bu dalda gerekse belgeseller ve kültür filmleriyle birçok uluslararası birincilikler ve ödülleri aldığın, arkeoloji özellikli çalışmalar yaptığın, çok yönlü ilgiler, çalışmalar içinde olduğun anlaşılıyor. Bunların dışında hayatını bize daha nasıl anlatabilirsin?*

* *İnsanın aradan geçen 53 yıl sonra gerilere bakması hem zor, hem de başka bir keyifli konu. Bu söylediklerin benim yaşamımın tümünü kapsayan olaylar. Aile*

hayatımın başlarında, babamın asker olması, havacı olması, Türkiye'nin çeşitli yerlerinde yaşamama neden oldu. Bu yaşamdan çeşitli dersler aldım. Hayatımda en çok öğrendiğim konu, her yaşanan toprak bölümünde ayrı bir örf'ün olduğudur. Bunu ilkokulu 17 ayrı okulda, orta öğrenimimi 8 ayrı okulda okuyarak öğrendim. Bu gezgin hayatımda gördüğüm yöresel farklılıklar, daha sonraki hayatımda beni değişik kültür birikimlerini tanımlamaya yöneltti.

Çok büyük laboratuarsınız ve siz o laboratuvarın içinde bunları araştırıyorsunuz! Bu araştırmanın anlamı neydi diye sormak istiyorum kendime. Bir tek şey bekliyordum hayattan: Düzeni olan düzen parçacıklarını yan yana getirdiğimde, tümünden doğmuş olan bir bütünü bulabilirmiyim diye bakıyordum. Ne kadar enteresandır ki hala bakıyorum, hala arıyorum. Hala yaptığım, bu büyük kültür kökeninin içindeki kültür birikiminin oluşum felsefesini, bu oluşumdan bekleneni arama özelliğine sahip araştırmalar. Benim fotoğraf çekmem, bir araç kullanmama benziyor. Yani arazi vitesli aracınız var, önünüzde de orman, ova, dağ, buzul, o gittiğim araçta kullandığım aletlerden bir tanesi fotoğraf makinesi. Bunun dışında

pek çok şey kullanıyorum. Aslında insanı kullanmak, insanın ne-reye vardığını bilmek ve her insanın kendi dünyasında aradığı ışıkların kökenlerini bulmak benim için çok önemli. Onu arıyorum ve bulma konusunda inancımı yitirmedim.

Hayatımın büyük bir kısmını belgeleme ve incelemeyi yan yana getirerek bu olayı analiz etmekle geçirdim, yaşadım. Şu ana kadar da hala bu heyecanı sürdürüyorum.

** Evet, bu araştırma heyecanının, bürondaki bir araya gelmiş çeşitli araç ve cihazlardan, yaşamına renk verdiği anlaşılabilir birçok farklı özel eşyalarından, ve hepsinden önemlisi büyük büyük dolaplardaki çekmece-lerde arşivlenmiş, çok süratli ve verimli geçtiği anlaşılabilir çalışma hayatının özeti olan çok zengin fotoğraf, dia ve belge koleksiyonlarından anlaşılıyor. Ersin kardeşim, doğa ile, insan ile bu kadar ilgilisin, peki, aile kavramı için ne düşünüyorsun?*

** Aileden beklediğim tek şey paylaşmak, yani yaşamı paylaşmak, ormanı, denizi, havayı, görülebilinenin birlikte yapılabilir analizini paylaşmak ve onu birbirine aktararak yaşamak,.. Ailenin yalnızca iki kişi olduğuna inanmıyorum. Ailenin 10, 20, 50,*

100, belki binlerce kişi olduğuna inanıyorum. Aslında benim anladığım anlamda aile, belirli ışıkla, belirli bir gözle algılanabileni birlikte paylaşabilen kocaman bir komünitenin içinde bulunmanın tadı gibi geliyor bana...

** Bu sözlerin, bizlerin birbirimizi Kardeş olarak görmedeki inancımızı destekliyor. Ersin kardeşim, aramıza ne zaman katıldın, Mason olarak nasıl çalışmalar yaptın?*

** Sekiz yıl önce, Evren Muh-terem Locasında katıldım. Ancak kendimi tek bir Locanın insanı olarak görmüyorum. Bu sekiz yılda, pek çok Locada toplam 107 konferans vermişim.*

Arayış konferansları verdim, bilgi, doğa-insan ilişkisini anlatan felsefe konferansları verdim. Benim anladığım manada Mason, herşeyden önce, bilimsel felsefeyi doktrin olarak kabul eden ve onu kendi Dünyası ile yaşadığı Dünya arasındaki ilişkide görebilen ve o gördüğünü uygulayabilen bir beynin adıdır gibi geliyor bana...

** Son cümlemin altını çizelim kardeşim. Bu kısa söyleşi için sana teşekkür ederim.*

** Ben teşekkür ederim kardeşim.*

OSMANLILARDA MASONLUĞA AİT İLK KAYITLAR (8)

ESRAR-I FARMASON

(Devam)

Suha UMUR

Münkir evet halâ ısrar ediyorum cevabını vermesi üzerine Muhterem Korkunç karındaşa hitap edip der ki: "Şu münkire birinci seyahati ettir ve her kaza ve belâdan muhafaza eyle.

Binaenaleyh Korkunç karındaş münkiri alıp lonca odasını üç kere do-laştırır. Münkir işbu seyahatte kâh tek tekerlek üzerine konmuş mütehaarik tahtalar ve kâh basdığı gibi ayağının altında kaybolur bir takım budaklar ile sivri şeyler üzerine basıp ve bir takım tahta üzerinden daha geçer ki bunların ortasında yüksek ve kalın bir ayak olduğundan bir ucu yerde ve diğeri dahî havada olmakla münkir işbu tahtanın yerdeki ucuna basdıktan sonra ortasına varıncaya kadar yokuş yukarıya gidip durur iken ortasını geçtiği gibi muvazeneyi kayb etmekle gayet derin bir uçuruma düşecek gibi zanneder iken takriben bir arşın kadar yüksekten locanın döşeme tahtaları üzerine düşer ve araba tekerleği gibi kendi mihverinde deveran eden bir nerdübanın (*kendi ekseninde dönen bir merdivenin*) ⁽¹⁾ al -ed-devam tekrar eden basamaklarına basarak gayet yüksek bir mahalle çıkmakta olduğu zannında bulunduğu anda Muhteremin emrine imtisalen (*emrine uyarak*) kendisini yere atınca bulunduğu yerden yalnız bir iki basamak miktarı aşağı düşüp loncanın zeminini bulur bu esnada kumla dolmuş bir takım maden boruları mihverleri üzerinde olarak bir mengene ile çevrilip dolu yağar gibi bir patırtı hasil eder ve bir takım borular dahî vech-i meşruh üzere (*anlatıldığı gibi*) çevrildikçe ziyadece gerilmiş bir ipin kumaş üzerine sürülmesinden rüzgâr gibi bir seda çıkarır ve envai madeniyattan mâmul (*çeşitli madenlerden yapılmış*) olup uçlarının birinden lonca odasının tavanına asılmış olan bir takım tenekeler şiddetle tahrir olunarak (*sallanarak*) gök

(1) İşbu nerdüban safâ kuşu ile sair mâlûm hayvanatın çevirdiği dolap kabilindedir. (El-mütercim)

gürler ve yıldırım düşer gibi bir hal gösterir ve şu hal-i dehşet (.....) bir takım sıbyanın inleyip ağlamak sedaları dahî munzam olur (*eklenir*).

İşbu seyahatin hitamında Korkunç karındaş münkiri alıp ikinci Didebanın yanına getirdikte münkir emre imtisalen (*emre uyarak*) Didebanı okşar gibi omuzuna üç kere vurduğu anda Dideban mahud çekici münkirin sol memesi üzerine koyup "Kimdir o?", deyu sual eyler.

Korkunç karındaş - Farmason cemiyetine kabul olmasını iltimas eden (*isteyen*) bir münkir.

Muhterem - Buna nasıl cesaret etti?

Korkunç karındaş - Hür doğup güzel ahlak sahibi olduğu için.

Muhterem - Ey münkir bir seyahate daha hazır mısın?

Münkir - Evet efendim, deyu cevap vermesi üzerine, münkir şu ikinci seyahati eder, yani lonca odasını üç kere dolaşır. İşbu seyahat esnasında münkir yalnız bir takım kancaların tıktısını işitip birinci seyahat esnasındaki mevâniye (*engellere*) tesadüf etmez işbu seyahatin hitamında münkir birinci Didebanın yanına getirilir orada ânif-ül-beyan (*demin bildirilen*) birinci seyahatin hitamında olduğu vech üzere isticvap olunduktan sonra Korkunç karındaş münkirin sağ elini tutup su dolu bir kap içine üç kere baktırır.

İşte hüzzar-ı meclis kemal derece sükût ettikleri (*orada bulunanlar hiç ses çıkarmadıkları*) halde münkirin üçüncü seyahati dahi icra kılınmış olduğundan Korkunç karındaş münkiri baş sedirin yanına götürüp Muhteremin sağ tarafına bıraktıktan sonra birinci ve ikinci seyahat hitamında olduğu gibi münkir orada dahî ol vech üzere isticvap olunmak adat-ı cariye iktizasından olduğundan (*sual sorup cevap almak her zaman yapılan şeylerden olduğundan*) münkir vech-i meşruh üzere (*anlatıldığı gibi*) Muhteremin omuzuna vurduktan Muhterem, "Kimdir o?" deyu sual eder.

Korkunç karındaş - Farmason cemiyetine kabul olunmak lûtfunu iltimas eden bir münkir.

Muhterem - Nasıl cesaret etti?

Korkunç karındaş - Zira kendisi hür ve huyu güzeldir.

Muhterem - Madem ki böyledir tasfiye edici alevin içinden geçsin ta ki kendisinde münkir halinden bir eser kalmamasın, demesi üzerine münkir iki direk yanı lonca odasının ortasında bulunan iki saf arasına gitmek için se-

dir den aşağı indiği esnada Korkunç karındaş likopod (?) tabir olunan baruttan bir mikdarını bir boru vasıtasıyla tutuşturup münkiri üç kere alev içinde bırakır (2).

Muhterem yine münkire hitab edip der ki, "Şükürler olsun, senin seyahatlerin hitam buldu, toprak ve su ve ateş vasıtasıyla tasfiye oldun. İşbu cesaretinize senâdan (*övme*) başka bir şey diyemem. Mamaafih bir takım tecrübelerle daha duçar olacağınızdan bir müddet daha ibraz-ı cesaret etmeniz icab eder, zira kabul edilmenizi iltimas ettiğiniz (*istediğiniz*) cemiyet fedayı can etmenizi bile teklif edebilir. Buna muvaffakat ediyor musunuz?"

Münkir, evet efendim, cevabını verir.

Muhterem, Karındaş cerrah, vazifeni ifa eyle, demesi üzre yine cerrah, kan alacak bir münkirin kolunu bağladıktan sonra bir diş fırçasını eline alıp neşter gibi damarın üzerine basar ve bu sırada da münkir kolundan kan aktığına zahib olmak için (*zannetsin diye*) mezkûr damar üzerine ılık su dökerler. İşbu kan almak muamelesi hitam-pezir olduktan sonra kolunu bağlayıp boynuna asarlar.

Muhterem yine münkire hitab edip, farmasonların kâffesi sair efrad-ı beşerden tefrik ve temyiz olunmak için (*masonların hepsinin diğer insanlardan ayrılması ve tanınması için*) göğüslerine herkesin ne demek olduğunu bilip anlayamayacağı surette birer damga vurulmuştur, dedikten sonra ol münkirin göğsüne dahî bir damga vurulmasını emretmesi üzerine münkirin göğsü çıplak olduğundan sol tarafına henüz sönmüş bir mumun fitilli veyahut azıcık ısınmış bir cam parçası dokundurup kızgın damga vuruldu süsünü verirler.

Muhterem yine kelâma agaz edip (*söze başlayıp*), son tecrübe olarak farmasonların erbab-ı ihtiyacına iane olmak üzre ne miktar akça vermek niyetinde olduğunu iane memuruna beyan etmesini münkire mahremane olarak ihtar eyler.

(Devam edecek)

(2) Katolik ve protestan mezheplerinde bulunanlar vefatlarından sonra günahları af oluncaya kadar "purgatura" yani tasfiye edici tâbir ettikleri ateř içinde durduktan sonra çıkıp doğru cennete gidecekleri zuamında buldukları gibi (*yanlış olarak zannettikleri gibi*) galiba farmasonlar dahî bu itikatta bulduklarından řu emr-i dűřvar ve garibi (*güç ve garip işi*) ahrete komayıp dünyada iken hafifçe bir ateř içinden geçerek doğru cennete gitmek ümid-i kavisinde bulunurlar (*kuvvetle ümid ederler*), hayal bu ya. (El-mütercim)

GÜN MUH. L.

İLK ONBEŞ YIL...

Şadan ERSOY

52 No.lu GÜN Muh. L.'sının kuruluşunda, hepimizce bilinen bir L.'nin kuruluş nedenlerinden apayrı olarak, bölünmüş Türk Masonluğunun birleşmesi arzusu ve gayretlerinin cereyan ettiği bir özellik mevcuttur.

24.1.1975'de kurulmuş bulunan Gün Muh. L.'sının, başta Üs. Muh. Muhterem Oğuz Şırvancı K. olmak üzere tüm L. K.'leri, 24.1.1990 günkü resmî celsesinde 15. kuruluş gününü büyük bir coşku ve mutlulukla kutladılar.

Celse açılarak önce kurucu K.'lerin isimleri okundu: Ülkü L. sından 18 K., Devrim L. sından 9 K., Ülke L. sından 5 K. ve Kültür L. sından 1K. olmak üzere 33 Kurucu Kardeş.

Gün L.'sından doğan L.'lar: 6.5.1984'de kurulan Güven L.'sı, 5.1.1989'da Gönye L.'sı ve 9.1.1989'da kurulan Günışığı L.'sı...

Bu gün, "A" Mâbedinde pek ender oluşan yüksek sayısal mevcutlu bir celse: Yukarıda adı geçen Muh. L.'ların Üs. Muh. 'leri ve L. Kardeşleri.

Kendisine has kuruluşundaki özelliğın belirlenmesi amacıyla, Gün L. Üs. Muh.'i Muhterem Oğuz Şırvancı K., kuruluşla ilgili olarak daha önceleri Kurucu Üstadlarımızın yazdıklarından pasajlar alarak görevli K.'lerce okunmak suretiyle dile getirmeleri için sırayla söz verdi:

Süha AKSOY K.'den:

Bir gün gayrı muntazam kuruluştan bir kaç üye, Bü. Üs. Nafiz Ekemen K.'e gelerek, durumlarını anlatmışlar ve muntazam Bü. L.'ya katılmak istediklerini söylemişler. O zaman, olay çeşitli yönlerden yankılar yaptı. Çeşitli görüşler ileri sürüldü, ancak Tepebaşı 111'den gelen Kardeşlerin Ülkü ve Devrim L.'larına girmeleri sağlandı.

Bü. L.'mıza katılan yeni K.'ler hareketin devam etmesini istiyordu. Buna karşılık zaten kalabalık olan Ülkü ve Devrim L.'ları, gelebilecek yeni üyeleri kabul ettiklerinde, çalışmalarında zorlukla karşılaşacaklardı. O zaman yeni bir L. kurulması ve daha çok bu katılma işi ile meşgul olması düşüncesi ortaya atıldı ve Gün Muh.L'si kuruldu.

Loca hızlı bir gelişme gösteriyordu. Bu gelişme, tahminlerin tersine olarak, durulmayı ve istikrarı da getirdi. Locaya tekris yoluyla yeni katılan K.'ler bu bakımdan takdire layık bir uyum ve başarı sağlamışlardır.

Gün L.'sını kuran K.'lerden biri olarak, bugün haklı bir huzur ve gurur hissetmekteyim."

Adnan ERGENELİ K.'den : "Şefik KESKİN K. tarafından Gün adı ile kurulması teklif edilmiş olan L.'nın 52 no. ile Türkiye Bü. L.'sı matrikülüne tesciline ve açılış törenininin 24.1.1975 Cuma günü saat 18.30'da Bü. Üs. Nafiz EKEMEN, Bü. Üs. Kaymakamı Şekür OKTEN ve Bü. Sek. Ziya UMUR K. tarafından yapılmasına Bü. L.'nin 21.12.1984 Tarihli toplantısında karar verilmişti. Benim geçici Üs. Muh. olarak katıldığım toplantıda GÜN L.'sının patentini Bü. L.'dan aldım.

26.2.1975 Çarşamba günü Şefik KESKİN K. is'ad edildi ve yemini yapıldı. Bundan sonra ben artık görevimin bittiğini sanmıştım. Fakat bu sefer bana, "Sen artık önceki Üs. Muh. oldun, dediler ve ben göreve devam ettim. Tabii bu arada yeni yeni L.'daki K.'lerimi tanıdım ve onları çok sevdim. Onlar da beni sevdiler ve böylece, sürekli olarak kaldım. Hattâ 1980 yılı için, K.'lerimin ısrarı ile tekrar bir yıl Üs. Muh. Görevini üstlendim."

Mustafa Nazmi OKAY K.'den: "Camiamızda bir süre önce meydana gelen ve tüm M.'ları üzen olay, Türk M.'luğunun bölünmesidir. Bu bölün-

meden duyulan aşırı üzüntü Türkiye Büyük Locasını, bölünmeyi bertaraf etmek amacıyla, camiamızdan ayrılarak Tepebaşı 111'de faaliyete geçen K.'lerin tekrar yuvaya dönmelerini temin etmek için çalışmalar yapmaya yöneltmiştir. Bu yüce çalışmaya öncülük eden K.lerimi ve merhum Bü. Üs. Nafiz EKEMEN K.'i saygı ile anarım.

Bugün olduğu gibi, gelecek yıllarda da GÜN Muh. L.'sı mütevazı yerinde M.'luk umdelerine samimi bir şekilde bağlı bir topluluk olarak Türk Masonları âleminde şerefli mevkiini muhafaza edecek ve çalışmalarını yürütecektir.

Müteakiben kurucu K.'lere söz verildi. Söz alan Çetin YILDIRIMAKIN K. : "1970'li yıllarda, hasbelkader, Tepebaşı 111 denilen gayri muntazam bir L.'da gözlerini nura açmış kişilerden biriyim. 1970'li yıllarda, Türk Masonluğunun neden ikiye ayrıldığını, Tepebaşı 111'de ÖZGÜR Muh. L.'sı üyeleri olarak, Tepebaşı 111'in üst yöneticileriyle, oranın Bü. Üs. ve Bü. Kurul üyeleriyle konunun yanlışsı üzerinde, bir takım seri konferanslar düzenlendi.

Özgür L.'sından Güneş L.'sı doğdu. Türk Masonluğuna birleşmeyi hedef ittihaz eden ve ideal çalışmalara yönelmiş bir Loca. O Locada, haddimizi aşmamak için, bu birleşme çalışmalarınının Bü. Görevliler tarafından yapılmasında zaruret olduğunu ifade ettik ve Tepebaşı 111'in Bü. Kurul üyelerine kesinlikle muntazam bir kuru-

luş olan ve Nuru Ziya sokakta çalışan Bü. L. ile temasa geçmelerini arz ettik. Günler, aylar birbirini kovaladı. Ama bir sonuca ulaşmak mümkün olmadı. Ebedi Maşrika intikal etmiş, başta Nafiz EKEMEN Üs.'muz, bu olaya büyük emeği geçen bazı Üs.'larımız ve K.'lerimiz, ebedi maşrika intikal etmiş Suat TOKAY Üs.'ımızla toplantı yaptık. Güneş L.'sında şu sonuca varıldı: Konuyu çözmeleri icab edenler, anlayamadığımız, bilemediğimiz nedenlerle konuyu çözüyorlardı. Üç Kardeş, başta Suat TOKAY, Şefik KESKİN ve bendeniz, bir çalışma yaptık. Bir gün, rahmetli Nafiz EKEMEN Üs.'dan bir randevu istedik. Onun Karaköy'de bir yazıhanesi vardı, hiç unutmuyorum, o yazıhaneye, büyük bir heyecanla gittik. Bendeniz, haddimi aştım ve muntazam Locanın ritüellerini istedim. Çünkü, bilmeden, öğrenmeden, neyi gerçekleştirecektik. Bir takım isnatlara nasıl cevap verecektik. Rahmetli Bü. Üs., ertesi gün bendenize ritüelleri lütfettiler. Gayrı muntazam bir Locanın üyeleriydik. Hattâ bu davranış belki de yanlış yorumlara da yol açabilirdi.

Ritüelleri inceledikten, bir takım çalışmaların içine girdikten sonra gördük ki Tepebaşı 111'deki uygulamalar, buradaki uygulamaların birer değiştirilmiş kopyasıdır. Ve Güneş Locasında 1973 senesinde, ki ben o zaman Hatip görevinde idim, bir konferansta bütün bu gerçekleri, orada Tepebaşı 111'de açıkladım. O toplantıda Tepebaşı 111'in Bü. Üs.'i, Bü. Üs. Kay-

makamı ve üst görevliler de hazır bulundu. Kendilerine haddim olmadan, bu esaslara ne ifade buyurduklarını sordum. Ortada bir yanlış var, biz, tamamen dogmatik olduğunu iddia ettiğimiz ve Hristiyanlık kurallarıyla çalışıldığını iddia ettiğimiz Locanın Ritüellerini inceledik, temas ettik, bir takım konularda sualler sorduk, cevaplarını aldık. Ama sizden de sorulmalıyız ve lütfen bu ayrılığı gideriniz, dedik. Sonuç alamadık. Üç kişi öbür binaya geldik ve öbür binada rahmetli Bü. Üs. Nafiz EKEMEN ile, bu yanlışlık nasıl düzeltilmeli, neler yapılmalı ve gerçekten Masonluğa yakışan açıklık, dürüstlük içinde o dönemde müşterek bazı pozisyonlar doğdu.

Türk Masonluğundaki yanlış düzeltmek isteyen ve bunun ilk oturumunu yapan Devrim Locasında bir sevgi halesi içinde 11 Kardeşimiz, birleşmenin ilk adımlarını attı. Adımlar, daha sonraki adımları takip etti ve diğer Localarda da Tepebaşı 111'den buraya pek çok Kardeşimiz tekris edildi. Daha sonra, çok güzel günler yaşadığımız, Masonluğu bize en iyi şekilde öğreten Devrim ve Ülkü Localarında ayrılarak bir yeni Loca kurulması ihtiyacı belirdi.

Oradaki Locamızın adı GÜNEŞ idi. Hattâ Güneş isminde kurmayı arzu etmiştik. Ama iktibasa mahal veriydi, bazı yanlış anlamalar olur düşüncesi içinde, başka bir isim arandı ve sonunda GÜNEŞ'den GÜN doğdu.

TEDİRGİN DÜNYADAKİ EMİN LİMAN

("The New Age" Dergisinin

Aralık 1982 sayısından)

William M. HOLLİS

Bir denizci için, uzun bir deniz yolculuğundan sonra, emin bir limandan fazla arzu edilebilecek birşey yoktur. Denizci burada dinlenebilir ve gemisinin hasar gören kısımlarını onarabilir. Limanın emniyeti içinde, sâkin sularda, ileriki seyahatlerin içereceği tehlikeler hakkında gerekli bilgileri edinmek ve bir sonraki seyahatin hazırlıklarını yapmak için yeterli zaman bulunur.

Kendi hayatımızın okyanusunda sonsuzluktan ebediyete olan yolculuğumuz pekçok tehlikelerle doludur. Bizim, seçilmiş insanlardan müteşekkil bir kardeşler zincirimiz, yön veren büyük masonik landmarklarımız, imanımızın desteklediği kardeşçe

sevgi gibi, bu tehlikeleri emniyetle atatabilmemizi sağlayabilecek imkânlarımız mevcuttur.

Sevgi, sadakat ve şefkat hislerinin azaldığı ve hattâ bazı yerlerde yok olduğu bu dünyada biz masonlar, bu hisleri ayakta tutabilmek için bütün gücümüzle uğraşmalıyız.

Bizi yüzyıllardır bir bütün halinde birleştirip tutan kardeşçe sevgi olmasaydı masonluk trajik bir şekilde ve kısa bir zamanda yeryüzünden silinirdi. Bunun içindir ki, biz bu sevgiyi mevcut diğer bütün teşekküllerden daha da kuvvetli bir hale getirmeliyiz. Bir kardeşimiz ıstırap çekiyorsa, biz ona o kadar yakın olmalıyız ki,

onun acısını biz de gerçekten hissetmeliyiz. İşte, hakikî kardeş sevgisi ya da kardeşçe sevgi budur. Bir kardeşimizin duygularını anlayabilmek için ona sadece sempati, şefkat duymak yetmez; eğer, biz, teoride kalmıyan hakikî bir kardeş isek, iyi ya da kötü onun tecrübelerini ve hayatını paylaşmalıyız.

Kutsal Kitap'ta sözü geçen, "İman, Ümit ve Şefkat"ın en büyüğü, şüphesiz sevgiyi içeren ŞEFKAT'tir. Sevgi, adaletin tamamlayıcısıdır. Adalet, kendi başına, en iyimser ifadeyle, dürüst davranış için genel bir kılavuzdur. Adaletin icrası ve tam manâsı ile tatbiki, onun ifade ve tevlid ettiği sevginin cinsine bağlıdır. Tam bir adalet kavramı, aklın ve mantığın ötesine, kalp ve ruhun SEBEBİ'ne geçmelidir.

Sevgi, bir fazilet değildir. Sevilemiyeni sevebildiğimiz zaman, işte ancak o zaman, sevgi bir fazilet olur. Kitab-ı Mukaddes'te, "Ben insanların ve meleklerin diliyle konuşabilsem... eğer şefkatim yoksa ses veren bir boru ya da davul gibiyimdir." denilmektedir. Şefkat, biraz sevgidir de. Filhakkı, sevgisiz şefkat gösterilerine sık sık rastlanılmaktadır. Bu şekil

bir şefkat, masonluğun anladığı manâda bir şefkat değildir.

Hakikî masonik filantropi, (hasenat) bizatihî kelimenin orijiniinden gelmektedir. Grekçe "philein", "sevmek"; ve "anthropos", "insan" manâlarına gelir. Masonluğun, azımsanamıyacak sayıda olan bağışları, hastaneleri, eğitim yardımları ile biz, insanlığa sevgiyi ve şefkati, hiçbir tenkide meydan vermeksizin, göstermekteyiz. Biz masonlar, yaşı, cinsi, rengi ve ırkı ne olursa olsun muhtaç olan herkese yardım elimizi uzatırız. İşte masonik şefkat budur. Bu, pratik hayatta bizim kardeşçe sevgi kavramımızı ifâde eder.

Allah sevgisinin insan sevgisi olarak kendisini göstermesi, evrensel bir lisan olarak herkes tarafından anlaşılmuştur. Pek çok şey meyanında, ilk olarak kendinizi sevgiye verin. Ancak ondan sonra, mesleğimizin büyüklüğünü göreceksiniz. Üyelerinin birbirine yakınlığı sebebiyle, sevgiyi bilenler teşkilâtımızın bir parçası olma isteğinde bulunacaklardır.

Bir insanın düşebileceği en kötü durum, onun hiç kimse tarafından istenmemesi ve hiç kimsenin

ona ihtiyaç duymamasıdır. Bu dünyada, bir insanın sevmeden ve sevilmeden yalnızlıklar içinde yetiştirip yaşaması kadar kötü bir takdir düşünülemez.

Asırlar boyunca, savaşta ve barışta, her türlü şartlar altında, kardeşçe sevgiye rastlanır. Örnek olarak kendi hayatımızı alıp geriye doğru baktığımızda, hakikaten yaşadığımız zamanların, sevgiyle birşeyler yaptığımız zamanlar olduğunu görürüz. Sevgi dolu hareket ve davranışlar hiçbir zaman başarısız olamaz. Büyük Hüküm Günü'nün son imtihanı dinî olmayacak, fakat sevgiye bağlı olacaktır. Baskı altında yaptıklarımız değil, fakat, hayatımızda, kendi arzumuzla, inanıp yaptığımız sevgi dolu iyi işlerimiz, iyi fiillerimizle ilgili olacaktır.

Romalı bir filozof, bir zamanlar; "Hakikî sevgiden daha büyük bir kuvvet yoktur" demişti. Mesleğimizden ideallerinden bahsederken; sözlerimiz, yaşamımız ve davranışlarımızla uyumlu olmalı, insanlara karşı davranışlarımız Allaha karşı davranışlarımız gibi olmalı, ve neticede insanların kardeşliği ve Allaha iman tek bir

prensip haline gelmeli, diyebiliriz.

Bundan sonradır ki biz doğa ile ruh arasındaki bağı hakikaten hissedebilir ve masonluğun kardeşleri birleştiren, zarif, kuvvetli ve ebedî bağı öğrenebiliriz.

(Çeviren: M. Yılmaz SUNER)

MASONİK ADAB, İPUÇLARI, YOL ve YÖNTEMLER

M. AĞIRTOP

1. Her resmî celsede, mutlaka koyu renk elbise, beyaz gömlek ve siyah ayakkabı giyilmeli, kravat takılmalıdır.
2. Beyaz eldivenlerinizi ve bijunuzu unutmayın, emi.
3. Önlüğün, ceketin altında gizlenmiş olarak değil, üstünde takılması daha doğrudur.
4. Bütün arkadaş ve tanıdıklarınıza Mason olduğunuzu ilan etmenize hiç gerek yoktur.
5. Mesleğimize teklif edeceğiniz hariciyi çok yakından tanımış olmanız lazım. "Sempatik adam," veya "İş hayatında bana dürüst davrandı," cinsinden görüşler yeterli değildir.
6. Kendiniz birkaç senelik Mason olmadıkça (2 sene, birkaç sene sayılmaz) harici teklif etmek pek uygun değildir.
7. Masonik karyerinizin başında, şu üç kelimeyi düstur ediniz: GÖR - İŞİT - SUS.
8. Locada konuşmanız gerektiğinde, mutlaka Üs. Muh.'e hitap ediniz.
9. Üs. *Muhteremim* veya *Sayın Üs. Muh.*, doğru hitab şekilleri değildir.
10. Ön. ve Eski Üs. Muh.'ler ile B.Kurul üyelerine ölçülü bir şekilde saygı gösteriniz, ancak onları her şeyin üstünde süper yaratıklar olarak görmeyiniz. zaten onlar da böyle bir şey beklemezler.
11. Cevabını merak ettiğiniz veya aklınızı kurcalıyan konularda onlara soru sormaktan çekinmeyiniz. Ancak bu soruyu da, bir televizyon bilgi yarışması şekline sokmayınız.

12. Kardeş sofrasında, Üs. Muh.'den evvel oturmaya, yemeğe, içmeğe veya sigara içmeğe başlamayınız.

13. Böyle kapalı mekânlarda hiç sigara içmemek daha iyi olmaz mı? (Hem kendiniz hem de etrafındakileriniz bakımından.)

14. Çok zorunlu sebepler olmadıkça, Locanızdan istifa etmeyiniz. Ancak, devam edemeyeceğiniz kesin olan durumlarda ise, istifa etmeniz daha uygun olur. Devam edememe durumu ortadan kalkınca, istifanızı geri almanız her zaman için mümkündür. Bütün bunları yaparken sebeplerini Loca sekreterine eraflıca ve yazılı olarak bildiriniz.

15. Aidatınızı, mümkünse 1 Ocakta ödeyiniz.

16. Hasenat kesesine koyacağınız miktar, hiç olmazsa, Kardeş sofrasında yeme - içme için sarf edeceğiniz miktar kadar olmalıdır. Unutmayın, herkes sizin kadar şanslı olmayabilir.

17. Her toplantı, Kardeşler arasında bir randevudur. Medenî bir insan, randevusuna gelemeyecekse, mutlaka daha evvelden haber verir ve özür diler, değil mi?

18. Gelemeyeceğiniz celse için, yazılı mazeret göndermek çok güzel bir usuldür. Hasenat kesesi iştirakinizi de beraber göndermeyi ihmal etmeyiniz.

19. Bir akrabanız, hatta bir arkadaşınız hastalansa, ya ziyaretine gider ya da telefonla hatır sorarsınız. Bu hastalanan Kardeşiniz ise, bu saydıklarımızı haydi haydi yaparsınız, eminim.

20. Locada dinlediğiniz bir konferanstan sonra söz alırsanız, konuşmacı Kardeşinkinden daha uzun bir konuşma yapmayınız! Hatta onunkine yakın veya biraz daha kısa konuşmayınız. 3 - 5 cümle ile fikrinizi ifade edebilmemiz gerekir. Uzun konuşma hevesinizi, kendi vereceğiniz konferansa saklayınız.

21. Masonluk bir büyük kazandır. Her Kardeş içine ne kadar çok koyarsa o kadar çok, ve elindeki kepçesine göre, nasibini alır. (Maddî değil, manevî manada, tabii.)

22. Bugün ve her gün lazım olan, Masonluğun içinde daha fazla İnsan değil - İnsanların içinde daha fazla Masonluktur!

Dergimiz: MİMAR SİNAN

- Bir Tenkit, Bir Temenni -

Bülent ÇETİNOR

Mimar Sinan denince, önce, aklıma, Osmanlıların en kudretli dönemlerindeki eşsiz sanatkar, büyük usta gelir. Oysa aynı zamanda biz Masonların yayın organı olan dergimizin de adı Mimar Sinan'dır. Vaktiyle öyle münasip görülmüş...

Üç ayda bir binamızın girişinde, kapı önlerinde, pencere içlerinde, radyatör üstlerinde mavi mavi kendini gösterir... Bedava olduğu halde bir türlü bitmez, hep artar... Alanlar alır, almayanlarınkiler birikir, zamanı gelince üstlerine yenileri gelir ve bu görüntü yıllar boyu sürer, gider.

Bendeniz de yıllardan beri bu dergimizi alırım, okurum. Sonra kütüphanemdeki yerine koyar, sıralamaya çalışırım. Bazı güvendiğim haricilere de sonradan geri vermeleri şartıyla birkaç tane veririm, ya gelir ya gelmez... Bu da ayrı bir konudur.

Geçenlerde bir de baktım ki buna sene eve taşıdığımı zannettiğim Mimar Sinan'ların yan yana uzanan boyu 50 cm'i geçmiyor.. Pek olmadı ama, ilk akla gelen, verdiklerimden geriye gelmemiş olmaları sebebidir

dedim. Ayrıca Sahaf'lara da vermediğime göre bu nasıl oldu diye düşündüm, sonra buldum. İsterseniz sizlere de anlatayım:

Önce dergimizi birlikte bir gözden geçirip inceleyelim, ondan sonra sebebi kendiliğinden anlaşılacaktır:

Mavi zemin üzerinde sıralanmış beyazlı, lacivertli yazıların dizildiği önlü-arkalı kalınca kapağın üzerinde bir eşkenar üçgen ile altında bir lale motifi ve MİMAR SİNAN yazısı, artık değişmez bir kompozisyonun değişmez bir klişesidir.

Önlü-arkalı kapağın ortasında içindeki yazıların konuları ile yazıları yazan kardeşlerin adları küçük harfli satırlar halinde sıralanmıştır. Altında da yılı ile sayısı belirtilmiştir.

Kapağı açınca Kuran-ı Kerim'den çok güzel bir ÖĞÜT'le karşılaşsınız: (Gevşemeyin, endişe etmeyin. İnançınız sağlamsa, mutlaka başaracaksınız. Şanı Yüce Kur'an, S 111. 139)

Arkasında yine aynı içiçe 3 üçgen klişesi, karşı sayfada bir Sinan büstünün resmi, sonra dergi ile ilgili bilgiler ve yine (içindekiler) yer alır.

Bir sayfa daha çevirirseniz P.S. Büyük Üstadın mesajı ile karşılaşır, çok önem vererek okursunuz. Sonra ki sayfalarda yine pek değişmeyen kardeşlerin birbirinden güzel, seçilmiş konuları içeren yazılarını görürsünüz.

Son sayfalarda, (Olayların içinden, Localarda verilen Konferanslar, gibi) haber verici yazılar sıralanır. Dergimizin son sayfasında da -Allah gecinden versin- aramızdan ayrılanların, listesi diyemeyeceğim, dilim varmıyor, sayfası yer alır.

HİÇ BİR ŞEY ÖLMEZ-HER ŞEY YAŞAR sözü ile de dergimizin yazıları son bulur.

Sizlere sıraladığım bu program ve konum aralarına serpiştirilmiş bazı figürlerin süslediği Dergimiz, hiç değişmeyen içeriği ve hiç değişmeyen görünümü ile yıllar boyu çıkar durur..

Bizler de yıllar boyu eski mi? yeni mi? deyip, binamızın daracık girişindeki Mimar Sinan yığınlarını karıştırıp dururuz..

Kapak aynıdır, hiç değişmez. İç sayfalar da şimdiye kadar hiç değişmemiştir. Esmer renkli kağıt üzerine serpiştirilmiş küçücük harfleri, kelimeleri, sayıları, ayak üstü zor seçersiniz. Tek fark 3 mm. lik sayının 3 ayda bir değişip değişmemesidir. O sayının da 47 mi? 74 mü? olduğunun farkına varmadan bir tane alır, çantanıza koyarsınız.

Sonra bir de bakarsınız ki evvelce aynısını, yine almışsınız. Ziyan olmasın diye götürüp tekrar aldığınız yere bırakırsınız..

Yabancı dergilerde haberlerin çoğu resimli ve rengârenk. 3 ayda bir değil, 15 günde bir, ayda bir kardeşler değeri karşılığında Dergisini alıyor. Her kardeş seve seve abone olup okuyor, biriktiriyor.. Kaliteli bir dergi nasıl çıkarılırsa, o yöntemleri bilen bir ekip görevlendirilerek güzel dergilerini öyle çıkarıyorlar.

Bizim Mimar Sinan neden böyle olmasın? Daha güzel olmasın?

Ön ve arka kapakları rengârenk, konulu fotoğraflarla, resimlerle bezense, iç sayfalardaki yazılar daha enteresan, daha az bilinen konuları içerse, belgesel yazılara, fotoğraflara, resimlere yer verilse, gezilerden, kardeşlerin uğraşlarından, başarılarından bahsedilse, Güzel Sanatlara önem verilse. daha kaliteli kağıda basılsa, 3 ayda değil, ayda bir, bir Magazin dergi biçiminde yayınlansa, her kardeş tek merkezden abone edilse;

Dünyadaki örnekleri gibi, etkili bir dergiye, yeni bir Mimar Sinan'a sahip olsak, ne güzel olur?

İlgili kardeşlerimden, 80 yıllık Türk Masonluğunun yayın organı olacak yeni MİMAR SINAN dergisinin, bizlere yakışır bir biçimde yayınlanmasını rica ediyorum. İşte o zaman dergimiz kapı önlerinden kurtulur, kütüphanelerimizin en seçkin yerine kavuşur.

“Marmara Muh. L.”

A. Ekrem ÜLKÜ

30 yılı aşan mazisi ve 150'yi aşan matrikülü ile Şefkat Muh. L.'sı İstanbul Vadisinde bir çınar heybetiyle varlığını sürdürüyordu. Böyle büyük bir L.'nin idarî görüşmeleri, tekris, terfi v.s. işleri 15 günde bir olan toplantı gününü tamamen dolduruyor, Kardeşlerin yararlanacağı Masonik konulu konferans gibi çalışmalar için zaman kalmıyordu. Ayrıca Kardeşler birbirlerini tanımakta güçlük çekiyor, Masonik ilkemiz olan "Birbirimize destek olma" özelliği sadece küçük gruplar düzeyinde kalıyordu. Kanımca L.'nin soluklanmaya ihtiyacı vardı. Üstad olduğumdan bu yana sürekli görev aldığım L.'da İ.Na. olarak, yapılacak ilk seçimde Üs. Muh. adayları arasında idim ve L.'nin geleceği için bazı önlemler alınması gerekliliğini düşünüyordum. İşte bu düşünceler içindeyken, İlhan Gögüş ve Melih Ayraçman Kardeşler ziyaretime gelerek, "Şefkat Muh. Lo.'sının bir doğum sancısı çektiğini ve bu doğumu birlikte gerçekleştirmeyi arzu ettiklerini" söylediler. Açıkça ifade etmek gerekir ki L. doğumu olayını hiç düşünmemiş-

tim, çünkü bir L.'dan doğumun, genellikle bir anlaşmazlık sonucu olduğuna ilişkin yaygın bir kanı vardır; L.'mızda ise böyle bir şey sözkonusu değildir. Ancak yine de Şefkat ağırlıklı yeni bir L. kurulması düşüncesi ve onuru beni oldukça heyecanlandırdı. Şefkat Ön. Üs. Muh.'i Haldun Tarlan Üs.'din da geçici Üs. Muh.'liğimizi (Sadece seçimlerimizi yapınca kadar olmak koşuluyla) kabul etmesi üzerine, I.Na. olarak görevli olduğum Şefkat Muh. L.'sı Üs. Muh.'inden "Yeni bir L.'nin kurucuları arasında yer almak üzere" izin talep ettim. Üs. Muh. bu izni vermekle kalmadı, karşılaşılabileceğimiz her türlü zorlukta yardımcı olabileceği güvencesini de verdi. Bu andan itibaren 6 kişilik girişimci kurul olarak ilkelerimizi saptamak için çalışmaya başladık.

Biz niçin yeni bir L. kuruyorduk? Sınırlı olan toplantı günlerimizde Masonluğa ve Masonik çalışmaya daha çok yer ve zaman verebilmek ve birbirimizi daha iyi tanıyıp daha iyi mason olabilmek için. Bu amaçlarımızı nasıl gerçekleştirmeyi düşünüyorduk?

1. Tüm L. Kardeşlerinin katkıda bulunacağı, sürekli aktif L. çalışmaları; (Masonik, Felsefî, Mantıkî, Toplumsal konulu) konferans, panel, açık oturumlar, diğer Kardeş L.'larla birlikte yapılabilecek paneller düzenleyerek,

2. Yeni alınacak Kardeşler için gerçek anlamda Masonik seçim ve araştırma yaparak,

3. Kantite olarak değil Kalite olarak büyümeyi yeğleyerek,

4. Masonik dayanışmayı gerçekten sağlayacak önlemler alarak.

Kuracağımız yeni Locanın ana prensiplerini böylece saptadıktan sonra, bizimle aynı yönde düşündüğünü tahmin ettiğimiz Kardeşlerimizle temaslara başladık. Temas ettiğimiz Kardeşlerimizin bir kısmından, hemen katılma sözü, bir kısmından biraz düşünme süresi talebi, bir diğer kısmından ise böyle bir girişimin gereksiz olduğu, dertsiz başımızı derde sokmama, nasihatını aldık. Buna rağmen çok kısa sürede gerekli prosedürü yerine getirerek ilk toplantımızı yaptık. Tüm kurucuların yüzlerinde ve gözle-

rinde, Türkiyedeki Masonluk zincirine yeni bir halka eklemenin mutluluğu ve gururu okunuyordu. Masonluğa yakışır biçimde, oybirliğiyle alınan prensip kararları, herkesin böyle bir girişimde bulunmanın ne kadar uygun ve isabetli olduğu hakkında düşüncelerini pekiştiriyordu. Hele o gün, toplantıları olan Büyük Kurul üyelerinin, bir aralık bizim toplantımızı da onurlandırmaları ve hayırlı olsun temennileri, gerçekten şanslı bir Loca

olacağımızın işaretleri olarak kabul edildi. Bundan sonra formaliteler Bü. Sek. Reşit Ata Üs.'in olağanüstü ilgisi ve yardımıyla hızla tamamlandı ve Bü. Ku. onayı ile 14 Şubat 1990 tarihinde Marmara Muh. Lo'sunun Kuruluş Töreni yapılması kesinleşti.

14 Şubat 1990 Çarşamba günü saat 19.00'da İstanbul Vadisi "A" Mabe-dinde, Bü. Üs. Kay.ı Süha Aksoy Başkanlığında Bü. Ku. üyeleri Bekir Tan-türk Yusuf Nomal, Abdurrahman Erginsoy, Suat Ağagil, Tunç Timurkan, Dündar Erendağ K.'ler ve Ön. Bü. Üs. Cavit Yenicioğlu K., Kardeş L. Üs. Muh.'leri ve ziyaretçi Kardeşlerin onurlandırmaları ile Şefkat Muh. Lo.'sı-nun üstlendiği Açılış Törenimiz fevkalade görkemli bir şekilde yapılarak MARMARA Muh. Lo.'sı Türkiye Masonluğu içinde ebediyen sürdüreceği görevine başladı.

Dileriz öyle olsun.

İZLENİM

Uyanık YILDIRIM

MERAK

Gözlerim neden kapalı? Duvarlar neden bu denli karanlık? Burada ne kadar bekleyeceğim? Yazdıklarım beğenilir mi? Madenleri neden aldılar? Bu ip neyin nesi? Ya terlik? Bana neler soracaklar? Üç vuruşun anlamı ne? Şimdi nereye gidiyorum? Su, ateş, kül? Merak ediyorum. Meraktan ölebilirim. Anlamak istiyorum.

ŞAŞKINLIK

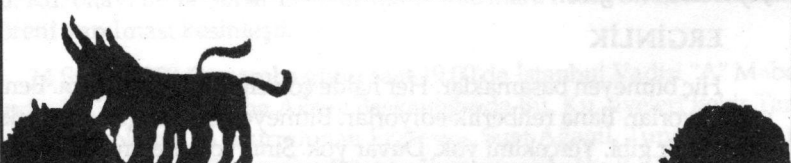
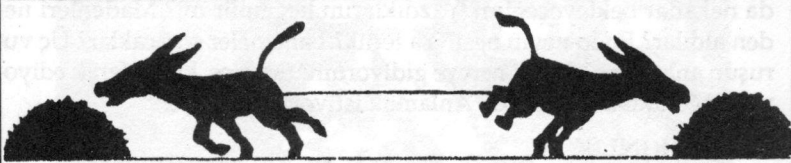
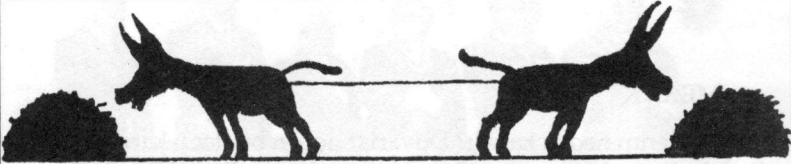
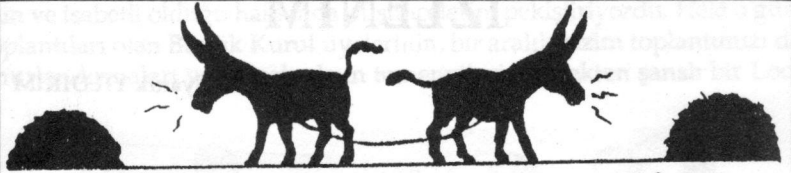
Aşağıya, yukarıya, -Yukarıya, aşağıya- Sağa dön, Sola dön. Yine sola. Geriye dön. Dur. Başını aşağıya eğ. Aşağıya. Yukarıya. Burada bekle. Ceketini ver. Kollarını sıva. Evet! Ayakkabın. Merdiven. Merdivenler. Wagner'in müziği. Maden sesleri. Kardeşçe bir ses. Şaşkınum. Herşey muamma gibi.

ERGINLIK

Hiç bitmeyen basamaklar. Her halde çok engin bir yerdeyim. Beni yöneltiyorlar. Bana rehberlik ediyorlar. Bitmeyen bir yol gibi. Havada sürüklenir gibi. Yerçekimi yok. Duvar yok. Sınır yok. Kelimeleri tekrar et. Dikkat et ve söylenenleri tekrarla. Bu sözler çok uzaktan geliyor. Kilometrelerce.

ONA IŞIĞI VER!

Beni hedef almış bıçaklar. Sevecen bakışlı gözler. Hayatım boyunca kendimi bu denli evimde hissetmedim.

YAZISIZ!

TÜRKİYE İLE İLGİLİ MASONİK BİLGİNİZİ DENEMEK İSTER MİSİNİZ?

M.M.

-
1. Türkiye Büyük Locasının (Maşrıkı Azam-ı Osmanî) ilk büyük Üstad'ı kimdi?
 2. Türkiye Büyük Locası, 1 Ağustos 1909 tarihinde kurulmadan evvel, Yüksek Şuraya bağlı olarak kurulmuş olan 4 Locanın adları ne idi?
 3. 10 Aralık 1927 tarihli berat ile İstanbulda kurulup, ancak daha sonra faaliyete geçmeyen İranlılardan müteşekkil Locanın adı ne idi?
 4. Gaziantep'deki Cenup Yıldızı Locasına bağlı "HÂLE" Locası hangi şehrimizde faaliyet göstermiştir?
 5. İki ayrı şehirde çalışan fakat aynı adı taşıyan iki Loca hangi şehirlerde çalışmışlardı?
 6. Bu Locaların müşterek adı ne idi?
 7. 1935 tarihinde, Türkiyede masonluğun uykuya yatmasından evvel, kurulmuş olan son Loca hangisidir?
 8. Uyku döneminden sonra kurulan ilk Locanın adı nedir?
 9. Sual 2'deki dört Loca ve onlara katılan Resne Locasını saymazsak, 1 Ağustos 1909 tarihinde 6 numaralı ve ilk yeni Locanın adı nedir?
 10. Bu Loca hangi lisanda çalışırdı?

CEVAPLAR :

1. Mehmet Talat Paşa
2. Vatan, Muhibbânı Hürriyet, Vefa, Şafak Muh.
3. Kemal Muh. Mahfili
4. Adana
5. Malatya ve Samsun
6. İşık Muh. Mahfili
7. Renaissance Muh. Mahfili
8. Ülkü Muh. Locası
9. Terakki ve İttihat Hakiki Muhipleri Mahfili
10. Fransızca

ADEM HÜRREM BİRADER...

KONFERANS DİNLEME
SANATI (4):

"Siper Aaal!!"

Ali Canas

90 r.m.m.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	C	L	A	U	D	E	A	C	H	I	L	L	E	H	
2	A	S	T	R	I	D		E	O	L	O	S		H	E
3	M	D		A	V	A	N	S	L	A	R		E	E	C
4	I		A	G	A	N	T	A			T	S	F		T
5	L	E	M	A	N			O	R	A		A	L	N	O
6	L	I	A	N	A							A	P	A	R
7	E		N	L		O	L	I	M	P	I	Y	A	T	
8	J	E	A	N	B	A	P	T	I	S	T	E		M	
9	F	O	T	R		Ü	R	K	M	E	M		L	I	A
10	R	N			E	S		A	R		F	L	O	U	
11	A	T	F	E	N		C		E	R	B	A	A		R
12	N	Ü	L		G	E	O	R	G	E	S			S	I
13	C	R	I	T	E	R	E		O		A	S	P	I	C
14	T	K	R	A	R			N		Ü		E	U	R	E
15	S		T	O	I			G	A	B	R	I	E	L	

ŞAKUL GİBİ'Yİ EDİNMENİN TEK YOLU ABONE OLMAKTIR.

Yıllık (10 sayı) abone bedeli : 30.000.- TL.

Yurt dışı abone bedeli : 20.- Amerikan Doları

Abone bedelini İstanbul, Ankara veya İzmir'de Lokal kapısındaki **vazifelilere** yatırabileceğiniz gibi, adresimize **çekinizi** postalayabilir veya bir **posta havalesi** gönderebilirsiniz.

Çek veya posta havalesi kullandığınız takdirde aşağıdaki formu şu adrese postalayınız:

ŞAKUL GİBİ — Zincirlikuyu Cad. 9/13 Etiler 80600 İstanbul

✂ Buradan kesiniz veya fotokopisini çekiniz

ŞAKUL GİBİ dergisine abone olmak istiyorum.
Abone bedeline ait posta makbuzu veya fotokopisi eklidir.
İlk çıkacak sayısından itibaren lütfen adresime postalayınız.

(DAKTİLO VEYA BÜYÜK HARFLE YAZINIZ)

Adım, Soyadım :

Adresim :

Telefon No. : Locam

YENİLİK BASIMEVİ
Tel. : 143 55 72 - 145 32 48